

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldu>

Lvgdvni, 1585

De ordine dicendorum in hoc tractatu. Et de diuersis acceptionibus huius
nominis Fortitudo. Pars I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

infatiabilē. Eccl. 1. Non satiatur oculus visu, nec auris auditu
 plerur. Gre. Graue curiositatis est vitium, quæ dū cuiuslibet mes-
 tem ad inuestigandā vitā proximi exterius ducit, semper ei sua
 intima abscondit, vt aliena sciens, se nesciat. Idē: Curiosi animus
 quanto peritus fuerit alieni meriti, tātō sit ignarus sui. ¶ Et no-
 tandū, quod auditus à multis est tēperandus. ¶ Primo à multis
 instrumentis. Iob. 21. Tenent tympanū & citharam: & gaudent
 fonitum organi. Ducūt in bonis dies suos, & in pūcto ad inferna
 descendūt. Esa. 3. Cythara, & lyra, & tympanū, & tibia, & vincti
 conuiuuiis vestris, & opus domini non respicitis. Antigonus de
 xadri pædagogus citharā, eius fregit, adiecitq; dicens: Tuq; iam
 iam regnare conuenit, pudeatq; in corpore regis volupate
 xuria dominari. ¶ Secūdo à lasciuo cantu vel colloquio mu-
 rum. Vnde Eccl. 9. dicitur de saltatrice: Ne audias illam, ne
 rē pereas in efficacia illius. Et in eodem dicitur de muliere ca-
 na: Colloquium illius quasi ignis exardescit. ¶ Tertio à multis
 proximi. Eccl. 18. Sepi aures tuas spinis, & noli audire linguam
 detrahentem. ¶ Quarto à bonis propriis quæ adulatōres
 hominibus ad memoriam reducere. Seneca: Si cōtinens es, adu-
 lationes euita: sitq; tibi tam triste laudari à turpibus, quā
 dari ob turpia. Idē: difficillimum opus continentia est, adu-
 siones adulatorum repellere; quorum sermones animā quādam
 voluptate resoluunt. ¶ Quinto à suauitate proprii cātus. Gre-
 Dum blanda vox queritur, sobria vita deseritur. ¶ Olfactus
 temperandus est à suauitate odorum: quum scriptum sit. Eia.
 Erit pro suauī odore foetor. Vna pœna infernalis erit foetor
 phuris. In Psalm. ignis, sulphur, & spiritus procellarum &c. Et
 30. Flatus domini quasi torrens sulphuris succendens eam.

*Tertia partis principalis de quatuor virtutibus car-
 nalibus, Tractatus IIII. De Fortitudine.*

*De ordine dicendorum in hoc tractatu. Et de diuersis acceptionibus
 ius nominis Fortitudo.*

PARS I.

Fortitudo de Prudentia & tēperantia, dicendū est de Forti-
 tudine. De qua hoc modo dicitur. Primo ponentur
 diuersæ acceptiones huius nominis Fortitudo. Secundo
 diuersæ descriptiones Fortitudinis. Tertio, ea quæ pertinent
 eius commendationem. Quarto, dicitur de his quæ suauitate
 titudinem. Quinto, de partibus ipsius. Circa primum, notandum
 est, quod nomen fortitudinis sumitur quandoque pro fortitudo

illae corporali, qualis fuit fortitudo Sampsonis. Hac fortitudo videtur esse potentia facile agendi, & difficile à contrario patiendi. Quādoq; vero pro fortitudine animi: & sic sumitur quadrupliciter. Vno modo generaliter, & secundum hoc fortitudo reperiri potest in omni vi, & omnis virtus fortitudinem habet respectu virij sibi contrarij: vt continentia contra luxuriam. Pro. vii. Accinxit fortitudine liberos suos. Ad fortitudinē istā pertinet in omni opere meritorio facere ne quid minus, sicut ad temperantiam generalem pertinet facere ne quid nimis. Alio modo nomen fortitudinis sumitur largē: non tamen ita generaliter sicut prius. Et fortitudo hoc modo attenditur circa difficulta in passionibus, siue sint exteriores passionēs, siue interiores. Exteriores passionēs sunt cōtumeliā, damna rerū, & molestia corporis ab alio illata. Passiones interiores illae dicuntur cōtra quas certamen habet temperantia: vt saporē gustui, & ea quae appetitui sensibili passionēs inferunt. De his passionibus dicit Philosophus, quod difficiles sunt & contemporaneae vitae. Sic accipitur fortitudo super illud Prot. vii. Mulierem fortem quis inueniet? Glo. Mulier fortis, ecclesia quae pro amore sponsi prospera, & aduersa contemnit. Contemnere prospera, temperantia est. Et Tullius in lib. de Officiis dicit, quod fortis animus & magnus duabus rebus maximē discernitur: quatum vna in rerū exteriorum despicientia ponitur: altera res est, vt sit ira affectus animo vt res gerat magnas & maximē vtilēs: sed vehementer ardeas & plenas laborum & periculorum. & Ang. in libr. de libertate arbitrio dicit, quod fortitudo est affectio animae, qua omnia incommoda & damna rerum non in potestate nostra constitutarū contemnimus. Res nō in potestate nostra constitutae sunt quae nobis inuitis auferri possunt. Tertio modo strictius sumitur pro fortitudine, scilicet quae attenditur circa ea quae sunt difficulta in passionibus exterioribus, ita q̄ non comprehendit temperantiam. Et sic sumitur ab Augustino in libro de moribus ecclesiae: Amor, inquit, ille de quo loquimur, quē tota sanctitate inflammatum esse oportet in Deum, non appetendis istis temperans, in amittendis fortis inuenitur. Quāto strictissime sumitur, secundum quod non attenditur circa quodecūque difficile in passionibus exterioribus, sed tantum circa exteriores passiones quae corpori infliguntur, & non extendit se ad damna rerū. Et sic videtur Aristo. sumere Fortitudinem in Ethicis.

De descriptionibus Fortitudinis. PARS II.
Circā secundum notandum est, quod fortitudo sic descri-